

Kunstenaarskring, waarvan Van Blaaderen een der oprichters is: een groot vijvergezicht met het gelende herfstloover, een schilderij van overtuigenden gloed en fijn sentiment, zeer zuiver van kleur gelijk schier al zijn werk. Het is indertijd door de Vereeniging tot aankoop van hedendaagsche kunst verworven voor het Sted. Museum te Amsterdam.

Weer van een anderen kant liet Van Blaaderen zich zien in een reeks van groote haven- en riviergezichten uit Cornwallis, in 1913 meegebracht van een reis naar de Engelsche Zuidkust, geschilderd in een getemperd luminisme. Ik stel de vijvergezichten van Oud-Bussum en ook het Fransche werk hooger, omdat het zuiverder en fijner van geest is en ook belangrijker wat de kleur betreft, maar ik wil die groote Engelsche doeken toch even memoreeren, omdat ze van teekening zoo buitengemeen knap zijn en de stevige technische grondslagen van zijn arbeid zoo duidelijk aantonen. Invloed op zijn verdere ontwikkeling heeft deze korte reis niet gehad.

Ik sla nu eenige jaren over, waaruit mij geen werk bekend is, tot 1918, in welk jaar hij naar Bergen (N. H.) verhuist. Wij zullen nooit ten volle kunnen beseffen, welke geestelijke en vaak ook lichamelijke ellende veel kunstenaars in de oorlogsjaren en den na-oorlogstijd hebben doorstaan, in tijden dat er met geld werd gesmeten naar de met de handen arbeidende crisis-slachtoffers, terwijl de geestelijke keur van ons volk maar moest zien zich te redden. Genoeg zij, dat Van Blaaderen, toen de oorlog uit was, stapels van zijn werk voor haast niets verkocht, veel verbrandde omdat niemand er belang in scheen te stellen en in 1919 naar Frankrijk vertrok, waar hij twee jaren bleef. Van Samois sur Seine uit, waar hij zijn kwartier weer had opgeslagen, ondernam hij studiereizen naar Bretagne en naar Arles en uit Bretagne stamt die mooie, ietwat droefgeestige groote havencompositie, welke èn als teekening èn als schilderij in de zalen van het Sted. Museum in Amsterdam hangt. Een groep van drie donker-gekleede, ernstige visschers en verder weg een andere groep staan te praten langs de naar rechts buigende borstwering, over welker rand wij dieper de havenkom zien liggen met veel kleine, voor anker liggende visschersschepen. Achter de haven rijzen zacht-glooiende heuvelen met enkele boomgroepen en wat witgemuurde huizen. Er is een voorname rust in deze compositie en men voelt, dat het den schilder hier niet te doen was om de voorstelling, maar om den geest, het wezen van het Bretonsche land en zijn bewoners. Gaan we in bijzonderheden de compositie na, dan treft in alle onderdeelen de vaste, overwogen opbouw. De voorste groep herhaalt zich rhythmisch in de verder geplaatste; de verticale lijnen van deze groepen, van de masten der schepen en enkele boomen vinden weer hun tegenwicht in de horizontale strekking der scheepjes en de lijnen van borstwering en oever. Ik stel de teekening nog boven het schilderij, omdat het zwart en wit zich meer aansluit bij het onderwerp.